

S5 OBALNI

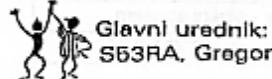
Številka 10, Letnik VII

Oktober 2003

GLASILO RK JADRAN S59CST in
RK PIRAN S59HIJ

Glasilo Obalnih Radioamaterjev

Uredniški edžer S5 Obalni 2001-2002

Glavni urednik:
S53RA, Gregor

Urednik Informativnih
prispevkov:
S51VI Valter

Tehnični urednik:
S53Z, Žarko

Urednik QRP rubrike:
S53MA, Alen

Urednik rubrike tehničnih
člankov: S53RA, Gregor

Direktorica ekspedite:
S57NKL, Danijela

Urednik kontest rubrike:
tekmovalec S55M, Adl

TISK: Rudi, S58RU

Pravila obstajajo zato, da se jih krši, bi lahko dejali po nekaterih zadnjih dogodkih in polemikah na radioamaterski sceni -domnevne nepravilnosti pri kontestiranju nekaterih UKV operaterjev, oglašanje radioamaterjev tam, kjer jim to (še) ne dopušča licenca,... Glede zadnjega - res, da smo v precej občutljivem obdobju, ko se še ne ve točno, kako bo po novem organizirana struktura radioamaterskih razredov, vendar, do takrat so v veljavi obstoječa pravila. In prav je, da se do zadnjega ravnamo po njih. Drugače vse skupaj začne izgubljati smisel, pa tudi kakšna bolj uradna ustanova nas bo začela jemati precej manj resno. Ravno zato upam, da bodo napovedane spremembe stopile čimprej v veljavno – pa kakršnekoli že bodo.

Mimogrede – Ali, S57OAM, ki je konec avgusta iz Portoroža odplul na samotno jadranje, je že krepko prešel ekvator in se približuje 60 južnemu vzporedniku, vzdolž katerega bo poskušal objadrati zemeljsko oblo. Ekvatorju je bil te dni nekoliko bliže tudi Miloš, S53EO. V Združene Arabske Emirate se je namreč odpravil kot član ekipe A61AJ in je oddajal v CQ WW SSB kontestu.

Počasi se znova približuje tudi KV prvenstvo ZRS. Kljub temu, da je do takrat še dober mesec, pa že potekajo diskusije o antenah, postajah, taktikah, skratka, tudi letos bo veselo...

73, Gregor - S53RA

KAJ JE NAŠ HOBI ?

Radioamaterstvo držijo pokonci trije stebri:

1. konstruktorstvo in eksperimentiranje,
2. operatorstvo - dx-anje in tekmovanja,
3. zbirateljstvo qsl-kartic in diplom.

Vse tri dejavnosti se prepletajo, vendar je skoraj nemogoče, da bi bil človek v vseh treh dejavnostih v špici (maher, kot se temu reče). tako se v glavnem odloči za eno.

1. Konstruktor z zadovoljstvom preizkusi svojo aparaturo ali pa anteno na bandu ali pa gre celo v portabel na kontest. mogoče na qsl-kartice pozabi.

2. Operator tako ali drugače nabavi ali si sposodi vso mašinerijo in štarta na tekmovanju na prvo mesto. tudi tukaj se zgodi, da na qsl-kartice mogoče pozabi.

3. Zbiralec pridno zлага qsl-kartice v zbirko in se števa, koliko jih še manjka za diplomo, čeprav mogoče zahtevka za to diplomo ne bo nikoli poslal. Seveda, pa mora najprej na bandu zveze tudi narediti. ravno v tem je mik, da se qsl-kartic ne da kupiti v trafiki, kot to lahko naredijo zbiratelji znamk ali česa drugega.

Samo sanjam lahko, da postanem konstruktor-elektronik. Prestar sem, da bi zdržal 48 ur za postajo in se potegoval za rekorde, pa mi preostane še zlaganje kartic hi. Na razpolago sem na bandu konstruktorju, da preizkusi svoj izdelek. Pridno delim pike operatorju, da mu povečam rezultat v tekmovanju, potem pa čakam na qsl-kartice. Uspel sem narediti zveze s skoraj 1.700 različnimi S5 postajami. dobil sem skoraj 1.100 kartic različnih S5 klicnih znakov. Na

črni listi imam okoli 400 S5 postaj, ki mi po štirih in več letih niso odgovorile na obljubljeno kartico.

Za danes naj objavim s črne liste le klicne znaKE S51:

S51AS, S51B, S51BO, S51CAB, S51D, S51DW, S51DV, S51DSG, S51GG, S51HH, S51HW, S51IB, S51IG, S51JW, S51K, S51KD, S51KW, S51LF, S51ME, S51NC, S51OI, S51QA, S51RA, S51RJ, S51SJ, S51SL, S51TA, S51TJ, S51TI, S51VA, S51VK, S51VC, S51WA, S51X, S51XT.

Prijetno konstruiranje, prijetno kontestiranje in dx-anje in prijetno zbiranje.

73 de S54G

Oznaka vrste radijske oddaje

To je sedemznakovna "beseda", ki označuje pasovno širino, naravo signala ter tip informacije. Sestavljena je takole:

- prvi štirje znaki pomenijo potrebno pasovno širino
- peti označuje tip modulacije glavnega nosilca
- šesti pove naravo modulacijskega signala
- sedmi identificira tip informacije, ki se prenasa

Pasovno širino označujejo tri številke in črka. Črka stoji na mestu decimalne vejice in ponazarja enoto pasovne širine. Prvo v oznaki je lahko število od 1 do 9 ali pa črka H. Zaokrožene vrednosti pasovne širine so označene po naslednjem pravilu:

med 0,001 in 999 Hz v hertzih (črka H)
med 1 in 999 KHz v kilohertzih (črka K)
med 1 in 999 MHz v megahertzih (črka M)
med 1 in 999 GHz v gigahertzih (črka G)

nekaj primerov:

0,002 Hz	H002
0,1 Hz	H100
25,3 Hz	25H3
400 Hz	400H
2,4KHz	2K40
12,5 KHz	12K5
1,25 MHz	1M25
10 MHz	10MO

V naslednjih tabelah si poglejmo še peti, šesti in sedmi znak:

Modulacija glavnega nosilca

N	nemodulirani nosilec
A	DSB amplitudna modulacija
H	SSB z nosilcem
R	SSB z zmanjšanim ali spremenljivim nosilcem
J	SSB brez nosilca
B	neodvisna bočna pasova
C	VSSB - s polnačenim nosilcem
F	frekvenčna modulacija
G	fazna modulacija
D	amplitudno in kotno moduliran nosilec
P	niz nemoduliranih impulzov
K	amplitudno modulirani impulzi
L	širinsko (časovno) modulirani impulzi
M	položajno (fazno) modulirani impulzi
Q	impulzi, kotno modulirani med periodom
V	kombinacija pulznih modulacij
W	kombinacije amplitudne, kotne in impulzne modulacije
X	ostalo

Narava modulacijskega signala

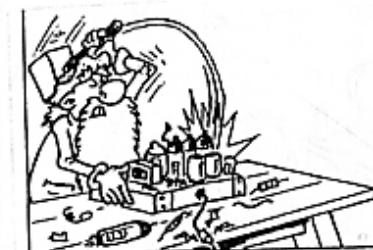
0	brez modulacijskega signala
1	kvantizirani ali digitalni enojni kanal brez moduliranega podnosiča
2	kvantizirani ali digitalni enojni kanal z moduliranim podnosičem
3	enokanalna analogna modulacija
7	dva ali več kanalov s kvantizirano ali digitalno informacijo
8	dva ali več kanalov z analogno informacijo
9	kombinacije zgoraj naštetege
X	ostalo

Tip prenašane informacije

N	brez informacije
A	telegrafija - slušni sprejem
B	telegrafija - strojni sprejem
C	faks
D	podatki, telemetrija, daljinski nadzor
E	fonija, vključno z difuzijo
F	video (TV)
W	kombinacije zgoraj naštetega
X	ostalo

V radioamaterstvu za oznako vrste modulacije pogosto uporabljamo samo zadnje tri znake (npr. A1A, J3E, F3E,...). Celotna "beseda" pa je ponavadi podana v priročnikih radijskih postaj, na seznamu karakteristik oddaje (npr. 12K5F3E, 25K0F3E, 2K40J3E,...).

Gregor, S53RA

RADIJSKO OKNO II.

Leta so tekla in na starem radiu se je začel nabirati prah. Novi izzivi, želja po novih znanjih, tekmovanja, napredovanja v višje klase...

Vseeno pa je stari lampaš še vedno pogumno stal na mizi in me vabil. Včasih sem ga prižgal, takole ob nedeljah, da malo segrejem lampe, sem si mislil.

Danes pa vedno bolj vem, da se je bolj kot elektronke v njem, segrevala moja prvotna zaljubljenost v radio. Nekako tako kot je vsakomur med nami pri srcu, ko na ulici zagleda svojo prvo ljubezen, ko na njenem obrazu zaigra bežen smehljaj, tih odsev davno minulih let. In potem srce zaigra v bolj poskočnem ritmu in dan postane - brez dvoma - veliko lepši.

Na CB frekvencah sem spoznal veliko zanimivih in zelo prijaznih ljudi. Predvsem me je navduševal občutek medsebojne pripadnosti med CB operatorji tam nekje med leti 1981 in 1989. Takrat sem bil tudi sam aktiven član CB kluba. Potem so začele stvari vodeneti. Občutek sem imel, da ne gre več za nekakšno manj formalno radioamaterstvo, ampak da gre bolj za igro »Kdo je bolj pomemben« ali pa za igro »Kako in kje se bomo zabavali...«

Ne glede na to pa sem ohranil do CB sveta veliko mero spoštovanja. Fantje imajo na 11 metrih pač svoj pristop in odnos do radia.

Morda je tako tudi prav, toda mene je zanimalo predvsem operatorsko znanje, konstruiranje anten, glasovi oddaljenih obzorij...

In tako sem zopet slonel doma ob starem lampasu.

Ostala pa je izkušnja in nekaj frekvenc, katere od časa do časa še vedno poiščem na svojem sprejemniku, kjer je še vedno na AM slišati: 27.015 MHz (ch 5) ribiči - verjetno zasebni. Velikokrat ob jutrih edini obljuden kanal. 27.125 MHz (ch 14) otroški voki-tokiji, radijske varuške...

27.145 MHz (ch 15a) ravno tako

27.195 MHz (ch 19a) ravno tako

Včasih izredno zabavno poslušanje.

27.155 MHz (ch 16) tovornjakarji

27.535 MHz USB mednarodni kamionisti

27.205 MHz (ch 20) klicna frekvenca HR Istra

27.215 MHz (ch 21) klicna frekvenca v naših krajih.

Kasneje sem naredil izpit za radioamaterja in začel spoznavati svet UKV-ja. Tudi na teh veliko krajsih valovnih dolžinah sem spoznal veliko zanimivih ljudi, tudi konstruktorjev, tehnikov...

V letih med 1985 in 1995 je bilo po mojem mnenju veliko bolj živo na dveh metrih FM kot pa je v današnjih dneh. Zanimanja za tovrstne komunikacije je bilo v predgesemski dobi zelo veliko. Veliko ljudi je ročne FM postaje uporabljalo na tak način, da so se jim sčasoma preobrazile v NMT in GSM telefonke. Nekateri so s svojimi »širokobandnimi« VHF postajami, katerih območje sprejema je bilo med 138 in 174 MHz (večina prodajanih), veselo poslušala gasilce, policaje, rešilce, gradbince, električarje, komunalce... Takšnih ni več v naših vrstah, saj je telefonin cenejši od radijske postaje, policisti pa so se

zakodirali. Torej, nobene zabave več... No, ja, o radioamaterstvu sploh ni da bi govorili... Še vedno verjamem, da je VHF FM področje zanimiv segment radioamaterskega spektra. Maraton, ki so ga naredili fantje iz S59ABL, (Upam se napisati, da v zadnjem cajtu skrbita zanj samo še Dušan in Zvezdan.) je veliko pripomogel k popularizaciji tega pasu. Pa tudi marsikak KV dirkač si je brusil začetniške krempeljce ob tem zanimivem tekmovanju...

Naše VHF FM frekvence so iz dneva v dan bolj prazne. Samotni S22 (145.550) počasi tone v pozabo. A ni bilo vedno tako. To so bili časi! Vsak večer se nas je zbral kar nekaj in pomenkov o antenah, štacionih in vseh ostalih radioamaterskih, pa tudi neradioamaterskih temah ni zmanjkalo. Zdaj pa tamkaj vlada tišina...

In tako sem začel zopet sloneti doma ob svojem radiu.

Z nekaj fanti iz našega kluba smo se dogovorili, da se bomo preselili QAP & QRV na R1, na Nanos, saj tudi ta sameva in je, razen v času poletne sezone, precej neobljuden. Pa še eno prednost ima: zelo dobro pokriva slišnost v naših krajih.

No, da ni širše VHF področje čisto tiho, pa poskrbijo pomorščaki: 156.800 MHz (MARINE VHF CH 16) je zagotovo frekvenca, na kateri se marsikaj dogaja. (Posebno ob hudič vremenskih razmerah.)

No, če že pišem o vremenu, pa naj napišem, da na frekvenci 156.425 MHz neprehnomo oddajajo vremenska poročila za pomorščake v italijansčini in v angleščini. (Trieste radio)

Za konec pa še nekaj besed o pilotih: 128.875 MHz AM je kontrola višinskih poletov v

Ljubljani (Ljubljana radar) in 129.325 MHz AM Letališče Sečovlje.

Upam, da je vsem cenjenim bralcem iz radioamaterske publike jasno, da so to službene frekvence in da je vsaka zloraba kazniva. Sicer pa, v naših radijskih dovoljenjih piše, kje sinemo oddajati.

P.S. Na 187.750 MHz WFM lahko spremljamo avdio del prvega programa TV SLO.

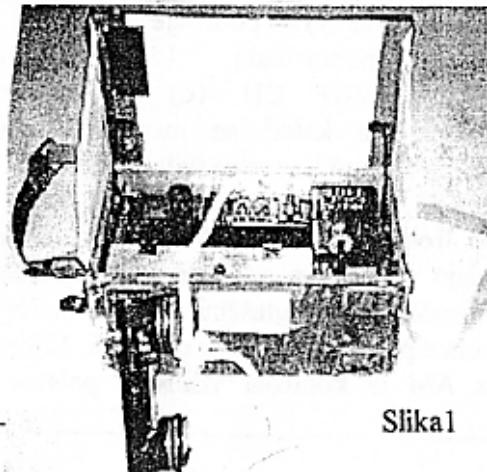
Prijetno poslušanje!

Vanja, S5-RS-060

Telegrafske ročice 9.

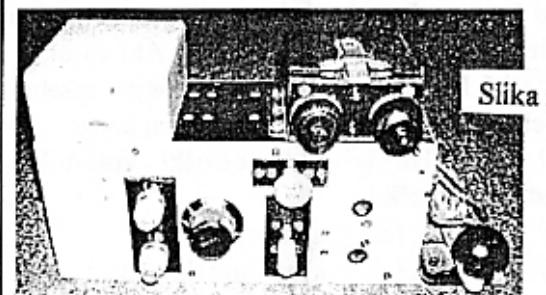
Vojaški tasterji 2.

Britanci so, tako kot američani, za vojaške komunikacije začeli uporabljati takojimenovane »field telegraph sets«. Največ jih je projektiral A.C. Fuller, zato so jih ljubkovalno imenovali »Fullerphones«. Set na sliki 1 se je uporabljal že v prvi svetovni vojni. V njem je bil taster z ročico, ki se je zvila, da je delovala ko zatič za zapiranje lesene, s platnom obložene škatle.

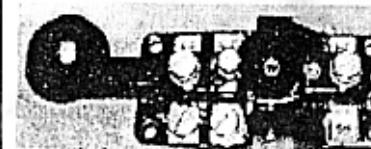

Slika 1

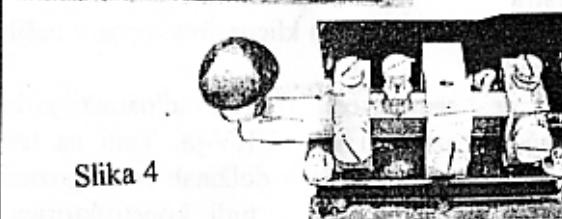
Fuller je razvil tudi modernejši set za drugo svetovno vojno. Na sliki 2 je na desni strani viden taster WT – A, pravilno imenovan »Key, WT 8 amp.«, na slikah 3, 4, 5, 6.

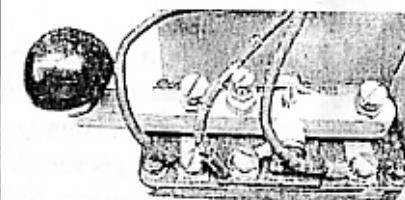
Slika 2

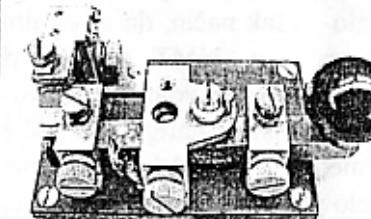
Slika 3

Slika 4

Slika 5

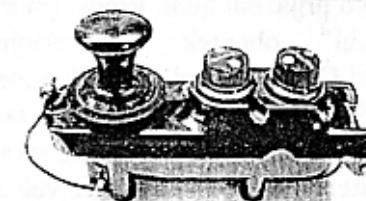

Slika 6

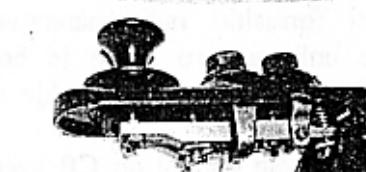
WT 8A tasterje je izdelovalo 6 držav Commonwealtha v več kot sto verzijah. Bil

je sestavni del velike večine britanske komunikacijske opreme od leta 1920, ko so jih začeli izdelovati, dokler niso telegrafije v vojski »upokojili«. Posledice že znane, na tisoče teh tasterjev je končalo med radioamaterji. So zelo robustne izdelave in zelo zdržljivi.

Američani imajo mornarico (no, Angleži tudi), v Angliji pa je bila Royal Airforces tista, ki je hotela poseben taster za v bombnike v drugi svetovni vojni. Tako je nastal taster »R.A.F. Bathtub flameproof key«, na sliki 7. Popolnoma je zaprt, na desni pa je vidna metalna sponka, ki je ohišje držala zaprto, če pa jo je operater potisnil čez rob gumbove ploščice, je taster oddajal neprekinjen signal. To je dovoljevalo operaterju, da je lahko skočil s padalom iz poškodovanega aviona, medtem, ko je postaja še vedno oddajala signal za reševalce. Verjetno napadalci niso mogli slišati taistega signala...HI.

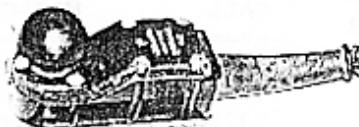

Slika 7

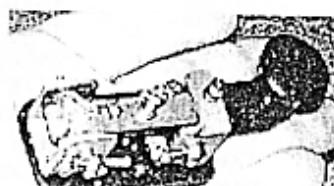

Slika 7

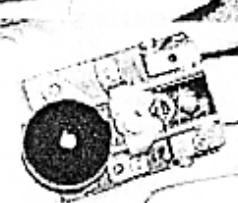
Če vam kdo slučajno hoče kdaj prodati kakšen taster na sliki 8 (Lightweight key) in slikah 9 in 10 (»Spy key«) mu nikar ne verjemite, da so to tasterji iz vohunskih

Slika 8

Slika 9

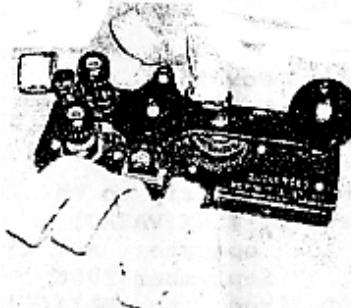

radio postaj na zasedenih ozemljih. Uporabljeni so bili v prenosnih setih, na sliki 11, ki se prodajajo za manj kot so vredni samo tasterji.

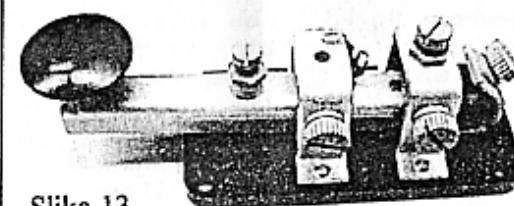
Slika 11

Avstralci so v okviru Commonwealtha izdelovali taster na sliki 12, z oznako Z1/ZAA 7990Key, W/T (AUST) No.1. Operater si ga je pričvrstil na nogo s trakovi.

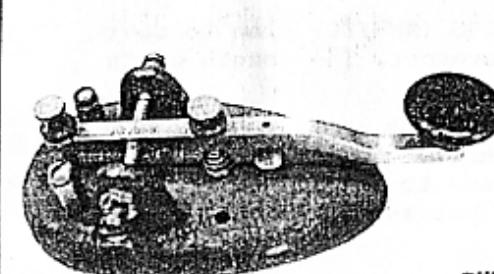

Slika 12

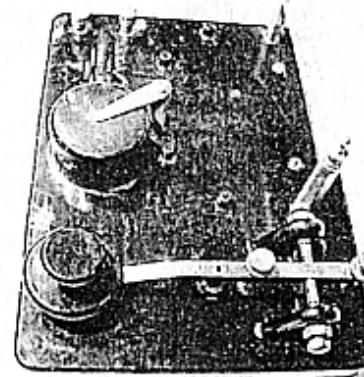
Ne glede na to, da je Kanada član Commonwealtha, so izdelovali tudi nekaj povsem svojih tasterjev za svojo vojsko. Na sliki 13 je »Westclox-ov« taster, na sliki 14 je »Grimmer-Wilson-ov« taster, na sliki 15 je »Grimmer - Wilson-ov« set za učenje, na sliki 16 pa zanimiv taster, ki se je uporabljjal za krmiljenje signalnih lučk na krilih in trupu RAF-ovih avionov, za vizualno komunikacijo z morsejevimi znaki med avioni med obdobji, ko niso smeli uporabljati radio postaj zaradi sovražnika.

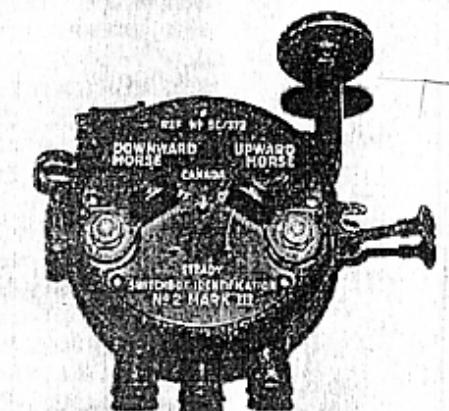
Slika 13

Slika 14

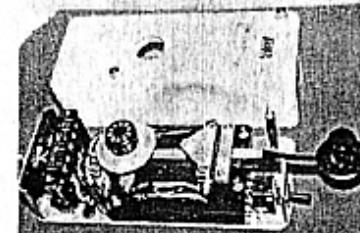

Slika 15

Slika 16

Na koncu je tu še NATO, ki je hotel tudi imeti svoj taster, pa so ga naredili. Na sliki 17 je masiven taster, narejen po vzoru švedskih Ericssonovih tasterjev.

Slika 17

Prihodnjič: nemški, japonski, ruski vojaški tasterji.

>>> 425 DX NEWS MAGAZINE <<<

- 6W - Karel, ON5TN will be active (on 10-40 metres CW with some 6W/ON5TN from Toubacouta, Senegal on 7-18 November. QSL call. [TNX ON5TN]
- EA8 - Cesare, I5WEA will be active as EA8BVY from Tenerife, Islands (AF-004) from 30 October to 1 December.
- GM - Peter, GM3OFT has had to cancel his 1-2 November trip to th of Fleet [425DXN 651] beacuse of bad weather. [TNX VA3RJ]
- HA - Gabor, HA3JB has been authorized to operate as (International Police Association) until 30 September 2006 be active during the IPA Contest. QSL direct to HA3J Kutasi, P.O.Box 243, H-8601 Siofok, Hungary). [TNX HA3JB]
- HL - Eight operators from the Incheon DX Club (namely HL2WP, HL2UOK, HL2XIQ, DS2AGH, DS2LGK, DS2PQP and DS2QJS) will b as D90ID/2 from Sungbong Island (AS-090) from 31 Octob November. They plan to have two stations QRV on 10-160 met via HL2WP. [TNX HL2WP]
- JA - Look for 7N1NAI and JQ1QFO to be active (on 40, 30, 20 and SSB and CW) from Mikura Island (AS-008) on 1-2 November. home calls, direct or bureau. [TNX JI6KVR]
- PJ2 - Gerben, PG5M (ex-PA5NT and PA0GAM) will be active in his sp as PJ2/PG5M from Curacao (SA-006) on 1-15 November. QSL call, bureau or direct. [TNX PG5M]
- TY - ON4JM will be leaving for Benin on 2 November, where he wi until 23 December. He plans to operate in his spare time local evenings and on Sundays) as TY4JM (requested call). ON4JM, preferably via the bureau. [TNX NG3K]
- VK - Johan, PA3EXX/VK4WWI [425DXN 645] has revised his plans a operate as VK4WWI/9 from Cato Reef (Coral Sea Islands South Group, OC-???) on 2-6 December. He will be active metres SSB and CW. QSL via home call. The trip to Mar (Coral Sea Islands Territory North Group) has been cance this year. [TNX PA3EXX]
- VP8_ssh - Dany, LZ2UU will be working at the Bulgarian Antarctic ba Kliment Ohridski" on Livingston Island, South Shetlands from mid November through late February 2004, and will op LZOA on all bands CW, SSB and RTTY. [TNX OPDX Bulletin]
- XU - Jack, ON4AJT (XU7AJV) and Wim, ON6TZG (XU7TZG) plan to oper Koh Poah (AS-133) starting on 1 November. The length of th is not known. [TNX 9V1RH]
- CARIBBEAN TOUR ---> Pete, VE3IKV/VA3RA will be active as PJ// FS/VA3RA/m and PJ6/VA3RA/m from St. Maarten/St. Martin (NA-105) a (NA-145) between 8 and 15 November. He plans to operate mainly 1 metres SSB and CW. QSL via VE3IKV, direct or bureau. [TNX NG3K]

	CALL	MANAGER	CALL	MANAGER
	3XY1L	UY5XE	9H3UD	DL5OB
	4L1FX	DJ1CW	9J2GS	PA3CPG
	4S7FBG	DL9GFB	9J2KC	JL1NKC
	4S7JWG	DL9MS	9K2GS	W6YJ
	4S7WAG	DL9GFB	9M6A	N200
	4W1SW	JI1NJC	9M600	N200
	4W2A	JR2KDN	9N7ET	JI1LET
	4W4W	JI1NJC	9N7MV	JA0UMV
	4X6FR	4X6OM	9N7XD	JA7KXD
	5J0X	N1WON	A45WD	YO9HP
	5NOHVC	OK1DXE	AH2R	JH7QXJ
	5NONHD	JH8BKL	AM1SAT	EA1EG
	5N43EAM	IK2IQD	AN0MPM	EA7ZM
	5R8FU	SM5DJZ	AN7MPM	EA7ZM
	5U7JB	ON5NT	ATOAAG	VU2JOS
	5V7BR	F5RUQ	B1Z	JA4HCK
	5W0MW	DJ7RJ	BV0BSF	BV8BC
	5W0UU	OH3UU	BWOHCS	BV2KI
	5W0ZY	JA2ZL	BW3/JD1BKQ	JR3PZW
	6W1RD	EA7FTR	C4W	5B4WN
	8P1A	NT1N	C5Z	K6VNX
	8P2K	KU9C	CE0Y/SP9EVP	SP9EVP
	9H3SB	DL5XAT	CE0Y/SP9PT	SP9PT
			CE0Y/SQ9BOP	SP6GVU

Enjoy Dxing!

